

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatei *Iacovlev Olga XXXXX*, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Iacovlev Olga XXXXX, născută la
XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 05.10.2020 – 22.06.2021;

Instanța de apel: 13.07.2021 – 20.12.2021;

Instanța de recurs: 28.03.2022 – 15.06.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 iunie 2021, procesul penal privind acuzarea inculpatei Iacovlev Olga de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod Penal a fost încetat, cu liberarea acesteia de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod Penal, cu stabilirea sancțiunii contravenționale - amendă în mărime de 140 (una sută patruzeci) unități convenționale, echivalentul a 7 000 (șapte mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță a constatat că, Iacovlev Olga la data de XXXXX, ora 12:10, având scopul de al învinui pe soțul Iacovlev Adrian de săvârșirea infracțiunii de viol, din motiv de răzbunare, în timp ce se afla în incinta biroului nr. 30 al Inspectoratului de Poliție Buiucani al DP mun. Chișinău, situat pe str. Calea Ieșilor 12, mun. Chișinău, fiind preîntâmpinată conform art. 311 din Codul Penal pentru denunțarea sau plângerea cu bună știință falsă, fapt confirmat prin semnătură

în procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii, știind cu certitudine că datele menționate de către aceasta nu corespund adevărului, a depus o plângere prin care a solicitat de la organele de poliție să atragă la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare, pe soțul Iacovlev Adrian, care la data de XXXXX, în perioada de timp de la 16:00 – 17:00 min., aflându-se în apartamentul nr. XXXXX, contrar voinței sale, a întreținut un raport sexual în formă normală, cauzându-i astfel suferințe fizice și psihice.

Acțiunile inculpatei Iacovlev Olga au fost calificate de către organul de urmărire penală conform art. 311 alin. (2) lit. a) Cod Penal - depunerea plângerii cu bună-știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei Iacovlev Olga recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod Penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale.

3.1. În motivarea apelului, procurorul a indicat că, prima instanță incorect a dat apreciere, că servește ca circumstanță atenuantă recunoașterea săvârșirii faptelor indicate în rechizitoriu, fiindcă aceasta servește ca o condiție preexistentă, pentru admiterea examinării cauzelor penale, în ordinea art. 364¹ Cod de Procedură Penală.

A menționat că, efectul pedepsei penale este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către persoanele implicate pe caz cât și de alte terțe persoane, iar prin liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională prevăzută de art. 55 Cod Penal, fără aplicarea pedepsei complimentare prevăzute de art. 55 alin. (2) lit. d) Cod Penal, în privința inculpatei Iacovlev Olga, nu se va atinge scopul pedepsei de corijare a acesteia, or, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, în cazul dat, liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, ar putea favoriza pe inculpată la comiterea de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2021, a fost admis apelul procurorului, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iacovlev Olga a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod Penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În conformitate cu art. 64 alin. (3¹) Cod Penal, condamnată a fost informată că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru a pronunța decizia nominalizată, instanța de apel a constatat că, prima instanță, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, ceea ce a dus la aplicarea eronată a prevederilor art. 55 Cod Penal în privința inculpatei Iacovlev Olga.

A mai notat că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedepsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că inculpata Iacovlev Olga a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise. Ca circumstanță atenuantă instanța de fond a reținut - recunoașterea vinei, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare; căința sinceră, vârsta înaintată a inculpatei.

A mai notat că recunoașterea vinovăției constituie o condiție care face aplicabile prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, potrivit căroră, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Respectiv, în această situație, nu poate fi acordată o dublă valență juridică circumstanței referitor la recunoașterea vinovăției, din care motive, instanța de apel în conformitate cu art. 76 Cod Penal nu va reține această circumstanță ca fiind atenuantă în sensul art. 76 Cod Penal.

Totodată, instanța de apel a specificat că, prima instanță în mod confuz a reținut cu titlu de circumstanță atenuantă – vârsta înaintată a inculpatei, or, această circumstanță nu și-a găsit confirmare în prezenta cauză, având în vedere că, inculpata Iacovlev Olga, născută la XXXXX, la data comiterii infracțiunii avea vârsta de XX ani. Respectiv, în conformitate cu art. 76 Cod Penal, prima instanță va reține cu titlu de

circumstanță atenuantă – căința sinceră și comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.

Instanța de apel a reținut că, inculpata Iacovlev Olga a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod procedură penală, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, s-a căit de cele comise, însă aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod Penal, respectiv, să fie dispusă liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatei.

În acest sens, instanța de apel a notat că, aplicarea prevederilor art. 55 Cod Penal – liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională nu este o obligație, ci un drept al instanței de judecată, în cazul în care persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art.181¹, art.256, art.264 alin.(2), art.264¹, art. 303, art.314, art.326 alin.(1) și (1¹), art.327 alin.(1), art.328 alin.(1), art.332 alin.(1), art.333 alin.(1), art.334 alin.(1) și (2), art.335 alin.(1) și art.335¹ alin.(1), și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Cu referire la cea din urmă condiția pentru aplicarea art. 55 Cod Penal, și anume, „constatarea că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale”, instanța de apel a reiterat că prima instanță nu a indicat circumstanțe care ar constata cu certitudine că corectarea inculpatei Iacovlev Olga este posibilă fără tragerea la răspundere penală a acesteia, prima instanță limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor care le consideră atenuante în acțiunile inculpatei, considerând posibilă liberarea acesteia de răspundere penală.

Instanța de apel a considerat că menținerea soluției primei instanțe privind încetarea procesului penal, cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod Penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod Penal nu ar asigura realizarea scopului pedepsei penale, deoarece nu ar avea un efect descurajant atât pentru inculpată, cât și pentru alte persoane de săvârșire a noi infracțiuni din această categorie.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, pedeapsa aplicată inculpatei Iacovlev Olga pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, și anume, sub formă de sancțiune contravențională este una inefficientă, nu corespunde exigențelor individualizării pedepsei penale și este inechitabilă în coraport cu fapta săvârșită de inculpată.

Astfel, instanța de apel a considerat că, inculpata Iacovlev Olga pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod Penal, urmează să fie atrasă la răspundere penală, respectiv, să-i fie aplicată sancțiunea penală în conformitate cu limitele prevăzute de norma penală, ținându-se cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8)

Cod procedură penală.

5. Decizia este atacată în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatei, prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

5.1. În motivarea celor solicitate, apărătorul indică că, cu toate că instanța de apel a statuat că prima instanță la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatei Iacovlev Olga nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, ceea ce a dus la aplicarea eronată a prevederilor art. 55 Cod penal, însă, soluția adoptată nu este bazată pe circumstanțele cauzei, argumentele în acest sens fiind neîntemeiate.

Instanța de apel stabilindu-i inculpatei Iacovlev Olga pedeapsă penală nu și-a motivat soluția și nu s-a expus în niciun fel asupra circumstanțelor atenuante.

6. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, insistând asupra menținerii sentinței primei instanțe prin care în privința inculpatei au fost aplicate prevederile art. 55 Cod penal, menționând că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, stabilindu-i o pedeapsă prea aspră inculpatei.

Subsecvent, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect i-a aplicat inculpatei Iacovlev Olga o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul apărătorului precum că, pedeapsa stabilită acesteia este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării unei pedepse sub formă de amendă în privința inculpatei Iacovlev Olga, fiind respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată art. 311 alin.(2) lit. a) Cod penal, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel justificat a ajuns la concluzia că menținerea soluției primei instanțe prin care în privința inculpatei au fost aplicate prevederile art. 55 Cod penal, nu ar asigura scopul pedepsei penale, în acest sens, argumentând necesitatea aplicării unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale prevăzute de art. 311 alin.(2) lit. a) Cod penal și reduse în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal respinge alegațiile apărătorului precum că instanța de apel nu s-a expus asupra circumstanțelor atenuante, or, instanța de apel a reținut că inculpata a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei

conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, s-a căit de cele comise, însă aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea inculpatei și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către avocatul Pucas Ina prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatei *Iacovlev Olga XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Iacovlev Olga XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **29 iulie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana